

Români din toate țările, uniți-vă în cuget și simțiri!

EUROPA ȘI NEAMUL ROMANESC

Noembrie 1977. Anul VI, nr. 66

FOAIA MISCARII ROMÂNE PENTRU UNITATEA EUROPEI

RELANSAREA UNIUNII MONETARE EUROPENE

Europaeus

Paralel cu dezbaterile asupra lărgirii Comunității Economice Europene cu Spania, Portugalia și Grecia și asupra alegerilor Parlamentului european în mod direct, la nivel european își face drum, în cadrul comunitar, exigența *relansării Uniunii Economico-monetare* (UEM), înțeleasă ca un mijloc spre a se ajunge la coeziunea politică a Europei celor nouă. Promotor al acestei exigențe este președintele Comisiunii executive CEE, Roy Jenkins, care într-un discurs pronunțat de curând la Florența a voit să repropună argumentul UEM.

Uniunea economico-monetară lansată în 1970 și care a prezentat bune perspective a început a se împotmoli din august 1971 odată cu înlocuirea dolarului-etalon, hotărâtă de președintele Nixon și se blochează complet în 1973 prin respingerea "planului Werner". Având în vedere că Londra, Paris și chiar și Bonn sunt în general foarte sceptici asupra proiectelor Comisiunii executive de la Bruxelles, mai ales când e vorba de proiecte ambițioase, relansarea propusă de Jenkins la Florența a fost primită cu rezervă. Meritul lui Jenkins constă în readucerea în actualitate a unei problematice care niciodată ca acum ar fi putut fi primită favorabil de către opinia publică. El face propunerea tocmai în preajma votului direct european asupra propriului Parlament: când Europa, ieșind de sub unica voință a întâlnirilor la nivel înalt - consiliile europene semianuale - va fi condusă prin consensul direct al popoarelor sale.

Dintre cele două doctrine tradiționale - convergența mereu crescândă a politicilor economice, sau crearea unei autorități monetare centrale cu ample puteri supra-naționale - președintele Comisiunii de la Bruxelles a ales-o pe cea de a doua, care se suprapune pe planul Triffin și Rueff de la începuturile

CEE ("Europa se va face cu o monedă unică sau nu se va face"). Făcând această propunere Jenkins socotește că toate statele membre ar putea accepta un substanțial transfer de suveranitate. Prin această propunere el a fost denumit un "kamikatzte al optimismului european".

Argumentările lui Jenkins

Președintele Comisiunii CEE își bazează tezele sale pe o serie de argumente ce ar trebui să fie acceptate fie de către țările cu economie forte (Germania, Olanda și Belgia), fie de către cele cu economie slabă (Marea Britanie, Italia și Franța). Fundalul tezelor sale constă din așazisa internaționalizare a economiei occidentale, un proces care s-a accelerat odată cu sfârșitul vechiului ordin monetar de la Bretton Woods și care a adus economia europeană într-o criză de lichiditate, distribuția monetară devenind incontrollată printr-o mișcare a capitalului erante.

Lui Jenkins, Uniunea monetară ar favoriza *industria și comerțul* mai mult decât actuala uniune doganală. Oamenii de afaceri din diversele țări se găsesc în imposibilitatea de a da o dimensiune europeană întreprinderilor lor. Același lucru se poate spune pentru investițiile de capital în interiorul Comunității.

Cu o monedă unică CEE ar putea avea aceeași forță economică ca și Statele Unite. În plus, o monedă europeană ar reduce dezechilibrele cauzate de către fluctuațiile dolarului. Cu alte cuvinte Europei i-ar reveni sarcina de a face ordine în sistemul monetar internațional prin moneda sa *cu circulație internațională*.

Moneda unică este considerată și ca un remediu *împotriva inflației*, ea putând conduce la o oscilare comună a prețurilor intra-europene. Emisiunea unei monede unice de

către o autoritate financiară europeană ar controla masa circulantă, aceasta implicând însă o pierdere din puterea de control a guvernelor naționale. Planul susține că deja în prezent guvernele europene sunt obligate să accepte un sever control din partea Fondului Monetar Internațional în manevrarea unor fonduri proprii.

Cât privește cei șase milioane de dezocupați, singură Uniunea monetară ar putea duce la ameliorarea situației acestora.

Dacă CEE vrea să ia în serios obiectivul uniunii propuse se impune un sistem de uni-re al finanțelor publice. Diferitele regiuni slabe ale Europei vor primi asigurări din partea Uniunii monetare, iar regiunile puternice vor putea conta pe piețe mai stabile și mai prospere.

În încheiere proiectul relansării integrării monetare europene se ocupă și de *problemele instituționale*. O nouă mare autoritate va trebui însărcinată să gestioneze cursul schimburilor monetare ca și rezervele valutare și să definească toate orientările de perspectivă în politica monetară. Această implică în mod natural voința de centralizare a politicilor monetare printr-un model nou, original, care nu trebuie să fie în mod necesar de tip federal sau confederal și care ar aduce avantaje fiecărui stat membru.

Un grup de economiști independenți, prezidat de Donald McDougall a calculat costul "proiectului Jenkins": de la cinci la șapte la sută din produsul intern brut al Comunității. E vorba de o sumă importantă ce va trebui să fie mobilizată din bilanțul național al părților. Având în vedere avantajele ce ar crea pentru ansamblul economiilor, suma pare destul de modestă.

Unele reacții

Proiectul lui Jenkins a întâmpinat opoziție chiar în sânul Comisiunii, din partea lui François-Xavier Ortoli, cel mai bătrân vice-președinte și care conduce afacerile economice ale Comisiei. Ortoli susține că CEE nu este încă gata să facă "un mare pas în câmpul economic". El susține, pe scurt, că Uniunea monetară este de dorit dar că ea poate fi realizată numai după o perioadă gradată de convergență economică și o mai strânsă coordonare a politicilor naționale.

În sânul Comisiei Jenkins este sprijinit puternic de către comisarul pentru buget, Ch. Tugendhat. Opinia acestuia, împărtășită și de alți membri ai Comisiei, este că nu este ne-

cesar să se aștepte ca Comunitatea celor nouă să depășească problemele sale economice înainte de a păși spre un *etalon monetar unic*. Dimpotrivă, introducerea relativ rapidă a acestui etalon ar ajuta tocmai la rezolvarea acestora.

Unul din argumentele folosite de Tugendhat este că o singură monedă europeană ar libera schimburile dintre statele membre - circa jumătate din totalul exportului comunitar - de riscurile "ratei de schimb" și ar încuraja încrederea în efectuarea de investiții industriale.

În decembrie viitor șefii de stat sau de guvern ai celor nouă, în viitorul *Consiliu european*, vor fi chemați să discute, eventual să dea contur acestui proiect, ce va fi prezentat personal de către autorul său, dl Roy Jenkins.

Dar ce se înțelege prin monedă unică europeană?

Unificarea monetară europeană presupune o monedă unică. E vorba de o "monedă comună europeană" și la început de o "monedă paralelă europeană".

Moneda "comună" trebuie să fie o monedă adevărată cu putere circulatorie pe întreg teritoriul Comunității și pentru toate operațiunile de credit și debit intracomunitare. Un organ monetar european sau organe naționale în contul Comunității vor emite această monedă, îi vor controla volumul conform directivelor primite de la un organ comunitar echivalent cu un minister al tezaurului. Acest minister neputând lucra independent va face parte dintr-un executiv european condus de un prim-ministru.

Moneda unică nu poate fi introdusă decât odată cu alte mutații de ordin economic cu caracter centripet pentru a nu avea soarta "șarpelui monetar", rămas astăzi doar la "zona mărcii".

Dar specialiștii susțin că realizarea monedei comune va trebui precedată de o fază preparatorie în care să fie pusă în circulație o "monedă paralelă europeană". Această monedă este comparabilă cu "unitatea de cont" stabilită la Lomé între CEE și statele africane negre plus câteva din Insulele Caraibe și Pacific, un "coș" în care intră atâtea sterline, atâtea franci, mărci, etc., ca unitate de măsură în toate operațiunile de plăți dintre părți. Instituția emitentă va fi un "fond monetar european" echivalent cu Fondul Monetar Internațional. ■

EUROCOMUNISM: REALITATE SAU MISTIFICARE ?

(partea a doua)

NICOLAE BACIU

În primul articol am arătat că eurocomunismul nu este un fenomen nou, că el este justificat de interese strategice electorale și că, oricât ar fi de dorit ca partidele comuniste europene să evolueze spre liberalism și adevărată democrație, ele nu prezintă suficiente *garanții* că-și vor ține promisiunile odată ajunse la putere.

Și nu vorbesc numai de garanțiile necesare în politica lor internă. Odată la putere ele vor realiza *revoluția* pe cale pașnică, nepuând să o facă prin violență. Ele vor continua lupta de clasă și-și vor lichida adversarii dacă le va sta în puteri.

În cel mai fericit caz, o colaborare a lor în cadrul guvernului francez, italian sau spaniol (deocamdată...?) va avea efecte psihologice extraordinare, va avea consecințe economice și social-politice ireversibile.

Va fi o fugă de capitaluri, o lipsă de investiții, fugă de brațe de muncă, lipsă de încredere și marasm, elemente care vor adânci criza economică în curs și pe care comuniștii pretind că vor să o rezolve. Străinii nu vor mai face investiții în aceste țări iar piețele străine se vor închide, rând pe rând, pentru produsele acestora. Haos, anarhie, criză, *izolare*. Izolare economică, politică și apoi militară. Consecința? *Inevitabila aruncare a acestor țări în brațele deschise ale Moscovei*.

Și vai! în pragul acestei catastrofe Occidentul - americanii în special - se comportă cu aceeași naivitate și diletantism politic ca de la 1945 încoace.

Carrillo ține conferințe despre noua sa religie "eurocomunistă" în fața elitelor americane de la Harvard, Yale sau Manhattan. Berlinguer ia masa și stă la taifas cu ambasadorul american la Roma în timp ce primarul comunist al Florenței a luat bastonul de pelerin eurocomunist de-alungul Statelor Unite. Consilierii politici *oficiali* ai ambasadei americane de la Paris se duc la *sediu* Partidului Comunist Francez pentru a discuta cu Kana-pa, membru al politbiroului. De necrezut, ulterior.

Ai zice că acești oameni consideră venirea comuniștilor apuseni la putere ca *inevitabilă* și se prepară să conviețuiască (din nou sinistra "conviețuire pașnică") cu ele.

Este oare aceasta politica ce trebuie dusă în atari circumstanțe? *Desigur nu!*

Cauzele bolii democrațiilor apusene.

Occidentul trece printr-o tragică criză, pe care Oswal Spengler ar pune-o pe seama fidelității lui la democrație și la ideea de libertate. Evident criza e economică, cu inflație și șomaj; e politică, cu împărțirea *în două* blocuri egale a națiunilor europene. Dar ea este și militară deoarece Europa este fără o proprie apărare, iar mâine Statele Unite vor putea fi obligate să se retragă peste ocean, în carapacea lor izolaționistă, abandonând bătrânul continent. Dar aspectul cel mai dramatic al crizei Occidentului e *moral, psihologic*. Oamenii sunt descurajați, se simt abandonați, se simt fără conducători, fără siguranța zilei de mâine, e amenințat viitorul lor.

În loc de a șoșoti și codoși cu "eurocomuniștii" spre a-i face "respectabili" și, în felul acesta să-i *ajute* - fără să vrea - în alegeri, Occidentul ar face mai bine să vină cu propuneri de *reforme sociale profunde* care să redea încrederea populațiilor, în special a tineretului.

Evoluția atât de rapidă a societăților contemporane cere democrațiilor liberale occidentale să țină pasul cu timpul. Arhaicului, sclerizatului și utopicului marxism nu trebuie să i se opună o democrație de tip vechi, sclerizată și ea și deci nerealistă. Această democrație se impune să fie *vie, actuală, idealistă*, ca să nu dea viață unei civilizații muribunde.

Evoluția societăților moderne cere din zi în zi tot mai multă egalitate, libertate și șanse egale. Guvernele occidentale sunt chemate să ofere acestea pe cale normală, pe cale democratică. Familia, biserica (care a abdicat penibil în ultimile decenii de la misiunea sa sacră), școala (atât de politicizată) trebuiesc deșteptate și puse să joace fiecare rolul său: acela de a da suport moral unui tineret dezorientat, prada drogurilor, a viciului, a terorismului.

Fără aceste reforme radicale democrațiile occidentale vor muri, pe rând, în doi, cinci, zece ani. Și ele se vor arunca singure în brațele comunismului, nu pentru că el ar fi mai

bun ca democrație, doamne ferește, nu, ci fiindcă acesta reprezintă promisiunea, speranța, ... iluzia.

Un plan Marshall social pentru salvarea democrațiilor occidentale

În pragul prăpastiei, în loc să se flirteze cu "eurocomuniștii", conducătorii europeni occidentali, asistați de americani și japonezi, eventual de întreaga democrație a lumii, să se întrunească de urgență într-un *uriaș Congres mondial pentru apărarea democrației și să discute soluțiile. Să fie invitați capii bisericilor, fruntașii democrați ai lumii intelectuale și științifice, reprezentanții tineretului, ai presei democratice. La acest congres să se proclame o Magna Charta socială, economică și morală a Democrației, într-un gest spectacular care să desmortească masele, să le redea nădejdea și credința.*

Să se stabilească noi principii, să se formuleze mijloacele de realizare a unor politici noi, *îndrăznețe, spectaculare*, care să recâștige imaginația oamenilor, a tineretului în special. Să le redea credința în democrație și în viitorul ei.

În loc să se flirteze periculos cu eurocomuniștii să se repună viguros pe picioare *democrația existentă*, capabilă să se regăsească și să se reformeze.

Tineretul trebuie făcut *să creadă în democrație*, să creadă în ziua de mâine.

Să se treacă viguros la ofensivă, arătându-se, fără jenă și chiar cu mândrie - de la înălțimea unei atare uriașe adunări, *Sinodul social al democrației* - avantajele democrației occidentale față de marxism.

Să se facă urgent un program maximal și unul minimal de reforme sociale în țările participante, rămânând să fie aplicat conform condițiilor locale, cu ajutor mutual și colectiv.

Planul Marshall a fost salutar pentru Europa ca și Pactul Atlantic. Dar acestea nu s-au ocupat și de problemele sociale și asta a fost o greșală capitală ce se impune a fi urgent remediată.

Partidele comuniste de sub egida Moscovei se adună în congrese mondiale *uriașe* pentru a promova cauza comunismului și a ucide democrația. Lumea a Treia, țările nealiniate (vorba vine) se adună și ele. De ce Occidentul democratic nu ar face la fel? De ce nu s-ar aduna și el într-un congres *îndrăsnău, istoric*, pentru apărarea democrației și a libertății amenințate de marxism, de tan-

curile sovietice și de "eurocomuniștii" occidentali?

De ce nu ar face el bilanțul realizărilor democrației liberale în raport cu falimentul sistemului totalitar și de constrângere?

De ce nu ar face el bilanțul greșelilor trecutului, propunând un program de reforme curajoase, specifice și globale pentru viitor?

Ceva mai mult, în ceea ce privește "eurocomunismul" să se proclame, sus și tare, că intrarea comuniștilor în guverne este un pericol grav care amenință echilibrul mondial și însăși pacea lumii. În consecință să se declanșeze lupta - prin toate mijloacele - împotriva promovării unor atari guverne. Să se spună - deschis și tare - care vor fi consecințele unei eventuale intrări a eurocomuniștilor în guvernele lumii libere. Să se arate opiniei publice, votanților, consecințele ireversibile ale votului lor.

Este aceasta "imixtiune în afacerile interne" ale unor țări suverane? Dar intrarea tancurilor în Budapesta și Praga? Dar amenințarea lui Hrușciiov, făcută ca *invitat oficial și pe pământ american și în fața poporului american*, că "îi va îngropa"?

Iată de ce întreaga democrație occidentală trebuie să fie prezentă la lupta pentru apărarea propriei libertăți acolo unde aceasta se găsește în pericol imediat: în Franța și Italia, de exemplu. Libertatea și apărarea acesteia a devenit o datorie *colectivă* a lumii libere.

În Congresul Mondial al Democrației și Libertății sugerat trebuie proclamată promovarea libertății *popoarelor din dosul Cortinei de Fier*.

Trebuie să se înțeleagă de toți și pentru totdeauna - în ceasul al doisprezecelea - că linia de apărare a Occidentului a fost cedată rușilor la Yalta (după ce Wilson Churchill o cedase la 9 oct. 1944 la Moscova).

Trebuie să se înțeleagă că toate dificultățile Occidentului au o unică sursă, că boala sa are o singură cauză: Moscova.

Occidentul și în special Europa mutilată nu se poate apăra fără reintegrarea țărilor înrobite. Trebuie acționat deci în consecință.

Eurocomunismul din Europa de Răsărit.

Deci dacă așa-zisul eurocomunism din Europa de Apus trebuie combătut și redus la minimum - pentru a nu vedea o Uniune Sovietică de la Vladivostoc la Bristol - comunismul din răsăritul Europei se impune a fi ajutat să evolueze. Cum?

Întâi să se proclame răspicat dreptul la

independență, la *totală independență* a acestor țări. Să se repudieze concesiunile făcute de Churchill și Roosevelt, să se repudieze doctrina "suveranității limitate" a lui Brejnev sau cea a lui Sonnenfeld-Kissinger.

Să se formuleze o politică îndrăznească, imaginativă, pentru ajutorarea regimurilor comuniste din răsăritul Europei să ia distanță față de ruși și să-și liberalizeze regimul.

E o greșală încurajarea eurocomunismului în Europa de Apus, în loc să fie încurajat acolo unde *trebuie*, în țările înrobite Rusiei.

Un program precis, bine întocmit și bine aplicat, poate evita apusul Europei de un al treilea război. Dar trebuie acționat *acum*.

Tito, în 1948, a făcut "eurocomunism". El a fost ajutat și astăzi se găsește în picioare. Regimul lui e un marxism atenuat, liberalizat și deci suportabil. Mai multă bunăstare și mai multă libertate decât oriunde în spatele Cortinei de Fier.

Dar când, în 1956, comuniștii unguri au voit să facă "eurocomunism", adică să-și redobândească independența națională și să dea o față umană regimului, Occidentul nu i-a susținut.

Când Dubcek, în 1968 a deschis timid fereastra libertății și a propus reforme liberale, Occidentul, acest Occident inconștient și impotent, nu l-a susținut. E drept, s-ar fi bucurat de victoria lui, dar asta nu a fost de ajuns.

Astăzi domnișorii cancelariilor diplomatice apusene vorbesc de "încurajarea" comuniștilor din Europa de Apus pentru ca, odată la putere, să stimuleze și încurajeze schimbări și în țările înrobite.

Ați mai auzit o atare idioție?

Comuniștii din răsăritul Europei și-au afirmat, în toți acești 30 de ani, dorința de a deveni stăpâni la ei acasă. Și-au vărsat sângele la Berlin în 1952, la Budapesta în 1956, apoi la Danzig. Au vărsat amare lacrimi la Praga în 1968. De zece ani comuniștii de la București nu încetează să ceară - cu orice ocazie - *independență națională și neamestec* rusesc în treburile lor interne. E mult. E un pas imens, un pas curajos, deoarece tancurile sovietice stau necamuflate pe frontiera României.

Acest comunism *trebuie ajutat să evolueze* spre un regim uman și prosper.

Dezidenții? Da, e uman și e bine să fie ajutați și susținuți moralicește.

Dar popoarele? Cei 120 de milioane de disidenți ce sunt la cheremul rușilor? Un masiv

ajutor economic dat acestor țări - un *plan Marshall occidental* - ar fi un început fericit și un mijloc înțelept pentru aplicarea unui program eurocomunist în țările robite.

Să fie înțeles că fără acest masiv ajutor economic, început de exemplu cu România, regimurile comuniste de acolo nu pot evolua spre umanizare, spre liberalizare, spre prosperitate și "occidentalizare". Fără susținerea efectivă morală dar și *materială* a Occidentului aceste regimuri vor trebui să asculte de ordinele Moscovei și să se eternizeze în servitute și tiranie.

Ajutați regimurile comuniste din răsăritul Europei să se "eurocomunizeze". Ajutați-le să evolueze spre democrația occidentală. Ajutați-le să se emancipeze și să dea o față umană sistemului lor politic. Ajutați-le să evolueze spre un socialism în libertate.

O tragică greșală

Ar fi o tragică greșală o altă politică din partea Occidentului, aceea de promovare - prin pasivitate sau codoșlăc diplomatic, prin prostii academice - a eurocomunismului în vestul Europei. Comuniștii din guvernele de la Paris, Roma sau Madrid (deocamdată, cu mânuși) își vor face propria politică marxistă și antioccidentală. Chiar dacă vor rămâne în Pactul Atlantic, în Piața Comună, ei o vor face pentru a le spiona, a le sabota, a le dezintegra.

O Europă slăbită, la discreția rușilor, cu o Americă izolaționistă, nu pot încuraja comuniștii din răsăritul Europei să facă eurocomunism. Din contra, aceștia vor fi obligați să imite fidel sistemul opresiv rusesc. Prin rupearea echilibrului de forțe de azi - prin slăbirea Occidentului - politica de "distensiune" nu va mai fi posibilă. Rusia nu va mai avea nevoie de ea, în fața unui Occident slăbit și dezunit.

Iată de ce șansele unei promovări a libertății și independenței țărilor satelite, prin mijloace pacifice, nu vor crește prin aducerea eurocomuniștilor la putere în Europa de Apus, ci *din contra, ele se vor reduce*.

Fiindcă Rusia va strânge și mai mult șurubul.

XXX

Înainte de a încheia vreau să subliniez un aspect ciudat al politicii rusești, în acest moment, în apusul Europei.

În Franța lui Giscard d'Estaing, acest emi-
(urmăre în pag. 7)

SIMPOZION INTERNAȚIONAL DE TRACOLOGIE

(Roma, 14-16 noiembrie 1977)

Între 14 și 16 noiembrie a avut loc la Roma, la sediul Fundației Europene Drăgan, un simpozion de *tracologie* intitulat: "*Contribuții convergente la studiul limbii comune din spațiul tracic*", cu participare internațională.

În acest număr vom reda un extras din discursul de deschidere pronunțat de Prof. Dr. Iosif Constantin Drăgan, președintele FED, care a organizat simpozionul, urmând ca în numerele viitoare să publicăm și alte materiale.

După ce salută numeroasa și selecta asistență, oratorul se adresează direct raportorilor la reuniune, eminenți savanți din Bulgaria, Italia, Suedia, România, Jugoslavia și Grecia, mulțumindu-le anticipat pentru contribuție. Prof. Drăgan mai spune în introducerea că o parte din comunicării prestabilite neputând participa au trimis lucrările, care vor fi incluse în *Actele* acestei reuniuni ce vor fi publicate de către FED.

Ideea acestei întâlniri, continuă vorbitorul, n-aș dori să fie considerată o revoluție antidogmatică, ci doar să discutăm oportunitatea și să preparăm împreună unele elemente care să libereze terenul lingvisticii tracologice în vederea unor cercetări viitoare. Această reuniune se înscrie printre inițiativele menite să accelereze ritmul cercetărilor tracologice. Succesul primului Congres de Tracologie (Sofia, 1972), pentru care eu aduc omagiu organizatorului său, Dl. Prof. Vladimir Georgiev, ca și perspectivele deschise de cel de al doilea Congres (București, 1976) ne-au inspirat optimismul pentru cel de al treilea, prevăzut pentru 1980, la Atena. Între congrese, anuale reuniuni sunt menite să pregătească terenul, să dea directive de lucru. Acesta este și scopul acestui simpozion.

În aceste trei zile va fi abordat un ansamblu de probleme deosebit de spinoase aparținând științei limbajului. Specialiștii se declară adesea surprinși și derutați de complexitatea faptelor de limbaj ce se produc în fața propriilor ochi și în propria lor limbă, recunoscând cu atât mai mult dificultățile ce le stau în față când e vorba de trecutul limbilor, originea lor, ce atinge uneori mai multe mii de ani.

Pe ce material își desfășoară specialiștii

cercetările? Lingviștii tracologi lucrează cu câteva zeci de cuvinte, câteva sute de nume proprii și mai multe inscripții. Legat de insuficiența documentelor, limba tracă lăsându-ne slabe resturi și de interpretare dubioasă, eu refuz să consider această limbă ca o limbă moartă. Ea trăiește prin idioamele ce reprezintă, sub o formă sau alta, continuarea sa. E vorba de ansamblul de limbi vorbite pe un vast teritoriu european și al Asiei Mici, pe care eu îl numesc *spațiul tracic*. Grupul lingvist trac din care făceau parte limba vechilor locuitori ai Odrysiei (Bulgaria de astăzi), adică a Tracilor în sensul cel mai strict al cuvântului, limba Geto-dacilor, cea a Troyenilor, Phrygienilor, a Mysienilor și a altor popoare din Asia Mică. Eu mă încumet să includ în acest grup și ilyriana și accept bucuros concluziile lui Mayani asupra înrudirii foarte strânse între etruscă și albaneză, incluzând astfel și etrusca printre limbile din grupul tracic. Notez că Buonamici, unul dintre promotorii etruscologiei moderne, susținea încă din 1921 în lucrarea sa "*Studi Etruschi*", că etrusca aparține unei ramificații îndepărtată pe care el o numea Traco-phrygo-ilyriană, o limbă ariană.

Baza lingvistică comună a popoarelor din spațiul tracic dinaintea erei noastre constituie, fără îndoială, o ipoteză de lucru. Eu sunt convins că un mare număr de elemente fonetice, lexicale și gramaticale trace au supraviețuit în limbile moderne deși ele nu figurează printre resturile anticei limbi trace. Limba tracă este considerată ca o limbă din familia indo-europeană dar dezacordul se produce îndată ce se pune problema stabilirii apartenenței ei la una sau la alta din ramurile acestei mari familii.

Limba tracă a populației pe care legiunile romane o găsiră în Dacia era cu mult diferită de limba latină?. Romanizarea Daciei, unul din aspectele particulare ale temei simpozionului nostru, s-a realizat într-un timp record. O înrudire lingvistică foarte strânsă între dacă și latină ar explica acest rapid proces.

Baza majorității cuvintelor românești se găsește în latină, doar câteva zeci de cuvinte provin din tracă, unele din acestea fiind fundamentale: băiat, bucurie, copil, mal, mare,

mic, etc. Dar în lexicul român de origine latină există desigur cuvinte care aveau o formă și un sens asemănător sau identic în tracă și tocmai din cauza acestei afinități ele au fost păstrate până în zilele noastre.

Se știe că în Italia antică existau mai multe zone populate de către Ilyri. Dacă noi admitem ideea unității lingvistice traco-ilyriene se ajunge la concluzia că înrudirea strânsă dintre dacă și latină se explică prin contactele importante și foarte vechi dinaintea sosirii Romanilor în Peninsula Haemus, contacte și influențe reciproce între diversele limbi vorbite în Italia.

Astfel, afinitatea primară, datorită originii lor indo-europene, s-a întărit prin ulterioarele contacte directe și cele două limbi au devenit asemănătoare.

Legat de istoria indo-europenilor, permiteți-mi să subliniez importanța excepțională a studiilor tracologice. De fapt există puternice motive pentru a se susține teza că leagănul și centrul inițial de dispersiune a triburilor vorbind indo-europeana comună se găsea în *însăși leagănul civilizației trace*, motiv pentru care eu aș propune termenul de "euro-indieni". Autohtonii triburilor euro-indiene în România și Bulgaria este semnificativă nu numai pentru cei ce se ocupă de problemele de etnogeneză dar și pentru lingviștii care se ocupă de euro-indiană și marile linii ale istoriei sale. *Limba tracă continuă euro-indiana precum italiana continuă latina.*

Asupra acestei teme arheologii și istoricii s-au pronunțat mai net decât lingviștii. Vasile Pârvan, părintele arheologiei române, scria în 1924 că "originile italiice, greci și asianice

din cel de al treilea și al doilea mileniu î.e.n. trebuie căutate în *Europa danubiană*". În cartea sa "Préhistorique Migrations in Europe" (Oslo, 1950) V. Gordon Childe susținea că centrul principal al formării și expansiunii indo-europene comune trebuie plasat la nord și la sud de Dunăre.

Materia de care ne ocupăm este foarte delicată și este expusă la ipoteze divergente. A vorbi de o mare asemănare între dacă și latină, a postula o unitate lingvistică traco-ilyriană incluzând și etrusca, face să tremure filologii fideli ideilor devenite astăzi dogme. Marele lingvist John Chadwick, pe care decifrarea inscripțiilor cretane în "liniara B" l-au făcut repede celebru, spunea că "savanții nu acceptă schimbări revoluționare fără cel mai aprofundat examen și chiar atunci mai rămân încă recalitrânți".

Pentru a evita interpretări greșite eu țin să precizez că sunt de acord cu cei ce ne sfătuiesc că studiul detaliat al faptelor de limbaj impun prudență. În ceea ce privește apropierea traco-ilyră s-au înregistrat incontestabile progrese. Studiul vechilor documente privind legătura traco-etruscă ne-a oferit, până în prezent, mai mult ipoteze decât certitudini.

Vorbitorul insistă apoi asupra adoptării *metodelor de lucru* care să descopere unitatea, din spatele diversității, să deceleze și să formuleze un *numitor comun* în cadrul unei arii heterogloate. Teritoriul României, pe care în 1961, la Tărtăria pe Mureș, au fost descoperite urmele unei scrieri vechi de trei milenii, constituie un vast teren de studii în viitor.

EUR.

EUROCOMUNISM (urmare din pag. 5) nent și liberal om de stat, uniunea stângii avea, acum patru luni, șanse de a veni la putere. Cu 56% din voturi ale stângii, comuniștii francezi intrau în guvern.

De-odată însă Marchais a blocat totul. El a cerut un program mai radical al stângii știind că acesta nu poate fi acceptat de socialiști și de radicali. De ce a făcut-o?

După părerea mea și, nu cred să mă înșel, din ordinul Moscovei, ceea ce demonstrează - dacă mai era nevoie - gradul de subordonare al Partidului Comunist Francez. Moscova nu vrea deocamdată (momentul nu a venit, Franța nu e gata) să forțeze nota, să treacă peste linia de demarcație a zonelor de influență stabilită între ea și Washington.

Având nevoie în mod masiv de tehnologia,

investițiile, creditele și grânele americane pentru a-ți hrăni poporul, Rusia nu vrea să renunțe la aceste avantaje, la politica de destindere care o avantajează. Timpul lucrează efectiv și numai pentru ruși. Ei pot aștepta.

Prin venirea eurocomuniștilor la putere în Franța sau Italia Occidental s-ar trezi la realitate. Noile situații, noile pericole ce s-ar concretiza în defavoarea Occidentului va trezi Europa din letargie. Rușii au socotit că e bine să lase câinii să doarmă.

Rusia este conștientă că Occidentul e încă capabil, sub toate aspectele, să se trezească și apoi să se unească dacă va avea conducători capabili și inspirați.

De ce ar trage Brejnev semnalul de alarmă?

Nicolae Baciu

NORDUL JUDEȚULUI DORHOI RAPIT DE URSS IN IUNIE 1940

Radu Cătălin

Când în după amiaza zilei de 28 iunie 1940 tancurile sovietice, venind pe șoseaua dinspre Cernăuți, au pătruns în satul Mamornița din județul Dorohoi, locuitorii acestei mici așezări de pe râul Molnița, care altădată fusese frontiera dintre România și fosta Austro-Ungarie, au fost convinși că invadatorii săvârșiseră o "eroare". Nimeni, din străvechiul sat, în care se află o biserică veche de peste 300 de ani și mormântul eroului din războiul Independenței, maiorul Gheorghe Degeratu, asistând la exodul populației din Bucovina și Basarabia, nu-și închipuia că vechiul județ Dorohoi putea fi cuprins în teritoriul Bucovinei de Nord, revendicat de Uniunea Sovietică.

Comunicatul laconic apărut în presă anunța că "pentru a evita gravele urmări pe care le-ar avea recurgerea la forță și deschiderea ostilităților în această parte a Europei" guvernul român se vede silit a evacua la 28 iunie 1940 Basarabia și Bucovina de Nord.

În nota sa ultimativă din 26 iunie 1940 înmănată la ora 22 reprezentantului nostru diplomatic la Moscova, guvernul sovietic considera că odată cu cedarea Basarabiei trebuia "transmisă" și acea parte a Bucovinei "a cărei populație era legată în marea sa majoritate cu Ucraina prin comunitatea soartei istorice cât și prin unitatea de limbă și compoziție națională". Transmiterea părții de nord a Bucovinei era considerată de guvernul sovietic cu atât mai "justă" cu cât reprezenta un mijloc de "despăgubire" a "dominației" de 22 de ani a României în Basarabia.

Ce aveau comun cele 20 de localități*) din fosta plasă Herța din județul Dorohoi, ocupate de armata roșie, cu "soarta istorică" și compoziția națională a Ucrainei? Ele n-au făcut parte niciodată din acel teritoriu al Moldovei care, răpit de austrieci în 1774, a fost numit Bucovina, ci erau trup din vechiul ju-

deț al Dorohoiului, care nicidecum în decursul istoriei n-a fost sub dominație străină.

Nici un ucrainian sau rus nu era stabilit pe acest teritoriu, locuit exclusiv de români.

Ce a determinat Uniunea Sovietică să înglobeze în teritoriul Bucovinei de Nord, a cărui "transmitere" o cereau odată cu cedarea Basarabiei, aceste 20 de localități din județul Dorohoi? În lipsa unor rațiuni etnice, istorice, economice sau altele, singura justificare nemărturisită a ocupării și apoi a anexării acestui teritoriu nu putea fi decât cea de ordin militar strategic. Fâșia de teren de circa 400 km.p. din trupul Moldovei era necesară, ca și altădată în decursul istoriei, pentru a asigura un front larg de trecere a trupelor sovietice spre Carpați.

Intr-adevăr istoria se repetă. La 28 mai 1916, în perioada neutralității noastre, trupele rusești care luptau pe Prut cu trupele austriece, au bombardat pe neașteptate mica localitate Mamornița, la acea dată punctul de frontieră dintre România și Austro-Ungaria. În aceeași zi, trupele de cazaci au ocupat și alte localități din județul Dorohoi și străbătând colțul nord vestic al județului - aproape identic cu cel ocupat în 1940 - au pătruns în Bucovina. Numai protestul energic al lui Ion Const. Brătianu, primul ministru al României din acea vreme și amenințarea intervenției armatei române, a determinat pe ruși ca după câteva zile să se retragă, invocând "greșeala" trupelor de cazaci.

Dacă "greșeala" din mai 1916 a fost îndreptată în câteva zile, de cea din iunie 1940, guvernul Uniunii Sovietice continuă să beneficieze.

Rusia a anexat la Republica Ucrainiană, fără nici o justificare, o populație curat românească, ce n-a cunoscut niciodată în trecutul ei, o administrație străină.

*) Herța, Mamornița, Horbova, Lucavița, Slobozia, Godinești, Buda-Mare, Buda-Mică, Slobozia Ruptă, Hroațca, Becești, Sinhăuți, Văleni, Tințeni, Molniț, Lunca, Strunga, Bănceni Fundoaia și Târnauca.

M R U E

EUROPA și NEAMUL ROMANESC

Via Larga, 11 - Milano (Italy)

Lettera Circolare, foglio supplemento
del B. E., aut. Trib. Roma nr. 2870 del
15-12-1951. Ed. U. P. D. - Roma - Largo
Chigi, 19.